

Norrköpings kommun
Norrkoping.kommun@norrkoping.se

2024-06-20

1 (18)

Dnr SI 2024:2293

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Hagaskolan
1 i Norrköpings kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Hagaskolan 1 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Hagaskolan 1* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp hur lärarna integrerar värdegrundsuppdraget i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver tillsammans utveckla arbetet med att ge eleverna inflytande över undervisningens innehåll.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Skolan behöver följa upp implementeringen av överenskomna rutiner och förhållningssätt samt analysera effekterna av vidtagna åtgärder i trygghetsarbetet.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 december 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till,

Skolinspektionen, Skolinspektionen, Box 330, 583 01 Linköping. Hänvisa till

Skolinspektionens diarienummer för granskningen, dnr SI 2024:2293, i de

handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Hagaskolan 1 leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer

Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elever och representanter för elevhälsan samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt upp kunskapsresultaten och undervisningens genomförande med en bredd av metoder men följer inte upp hur värdegrundsuppdraget omsätts i undervisningen. Rektorn gör en bred uppföljning av kunskapsresultaten som omfattar såväl resultat för alla ämnen och årskurser som resultat utifrån kön. Vidare följer rektorn upp undervisningens genomförande genom delegation till skolans förstelärargrupp som bland annat genomför auskultationer på lärarnas lektioner. Rektorn får på så sätt information om styrkor och utvecklingsområden gällande undervisningen. Rektorn följer även upp undervisningens kvalitet och lärarnas förutsättningar att bedriva en kvalitativ undervisning i samband med medarbetarsamtal. Lärarna diskuterar också undervisningens förutsättningar i ämneslagen. Vidare följer rektorn upp lärarnas behov av kompetensutveckling utifrån en gemensam plan som utgår från skolans mål samt utifrån önskemål från lärare. Rektorn uppmuntrar obehöriga lärare till behörighetsgrundande utbildning för att öka behörigheten. Emellertid uppger rektorn och lärare att rektorn inte följer upp hur lärarna integrerar värdegrundsuppdraget i undervisningen.

Rektorn analyserar de samlade resultaten och gör lärare och elevhälsa delaktiga i arbetet. Rektorn samlar in lärares individuella analyser av den egna undervisningen och från ämnes- respektive arbetslag samt från huvudmannens centrala utskick och skaffar sig genom detta ett brett underlag inför analysen på olika nivåer. Rektorn för också en

dialog med lärarna kring lärarnas individuella analyser i samband med medarbetarsamtal. Tillsammans i kollegiet jämför de även kunskapsresultaten med andra skolenheter i kommunen, bland annat utifrån skolenheters upptagningsområde avseende socioekonomiska parametrar. Resultaten diskuteras vid fasta tidpunkter i samband med mitterminsuppföljningar och vid terminsslut samt i lärarnas arbetslag två gånger per termin. Rektorn gör tillsammans med lärarna även en utvärdering och analys i början av vårterminen utifrån höstterminens resultat. Det sker också kontinuerliga uppföljningar i ledningsgruppen. Representanter för elevhälsan är också delaktiga i ledningsgruppen och i arbetslagsmöten samt i ämneslagen när elevernas kunskapsresultat diskuteras och analyseras.

Rektorn identifierar orsaker till att kunskapsresultaten ser ut som de gör och vidtar utifrån detta åtgärder för att utveckla undervisningen. Utifrån att vissa grupper av pojkar har haft låga kunskapsresultat har rektorn vidtagit en åtgärd att samlat arbeta med att utveckla undervisningen för att främja pojkars lärande. Detta sker genom kollegiala samtal utifrån en bok i ämnet. Ett annat exempel är arbetet med att blanda elever från olika klasser i syfte att ge elever kunskapsmässiga och språkliga förebilder. Skolan införde blandade grupper i vissa ämnen vilket efter utvärdering visade positiva effekter för elevernas lärande och kunskapsresultat varefter blandade grupper infördes i fler ämnen. Effekterna av genomförda åtgärder följs även upp i ämnes- och arbetslagen genom utvärderingsanalyser där de identifierar det som är positivt i utvecklingen respektive det som behöver utvecklas. Vidare fördelar elevhälsan på delegation av rektorn resurser som styrs utifrån elevers behov. Exempelvis har specialpedagogen mandat att fördela lärares extratid till elever som behöver extra stöd.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn har skapat en tydlig organisation som ger lärarna goda förutsättningar att bedriva kollegialt lärande och att samverka, men samverkan mellan lärare och elevhälsa har till viss del varit begränsad. Lärarna är indelade i årskursvisa arbetslag med arbetslagsledare och i ämneslag som leds av ämneslagsledare. Rektorn styr innehållet på mötena som sker regelbundet genom att hen tillsammans med ledningsgruppen skriver fram punkter som ska tas vidare i arbets- och ämneslagen. Det finns också en förstelärargrupp som följer upp arbetet i ämneslagen. Ledningsgruppen styr också arbetet utifrån ett kalendarium med fasta punkter. Rektorn organiserar så att lärarna har goda förutsättningar till kollegial samverkan genom schemalagd planeringstid samt genom att de regelbundet kan utbyta erfarenheter i arbetslagen och ämneslagen. Vidare aukulerar lärarna på varandras lektioner där de utifrån en mall med punkter som utgår från skolans utvecklingsplan ger varandra återkoppling kring vad de behöver fokusera

på. Lärarna ger också varandra konkreta tips kring exempelvis metoder och olika arbetsverktyg i samband med auskultationerna. Rektorn följer via förstelärarna upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Exempelvis har lärarna utifrån skolans utvecklingsplan arbetat med språkutvecklande arbetssätt i ämneslagen som nu genomsyrar undervisningen i högre utsträckning. Det framgår också att obehöriga lärare får en strukturerad introduktion samt en mentor i sitt dagliga arbete. Emellertid framgår att samverkan mellan lärare och elevhälsa har varit begränsad, bland annat på grund av vakanser av vissa funktioner i elevhälsan vid granskningens genomförande. Detta har medfört konsekvenser för stöd gällande bland annat anpassningar och i arbetet med trygghet och studiero.

Rektorn leder det pedagogiska arbetet genom en tydlig organisation där rutiner och förhållningssätt regelbundet diskuteras i ändamålsenliga forum men där följsamheten kring dessa varierar. Det framgår av granskningen att gemensamma förhållningssätt och rutiner visserligen diskuteras regelbundet i skolans gemensamma mötesforum och att de är kända av personalen men att dessa inte fullt ut tillämpas i praktiken. Skolans rutiner finns dokumenterade skriftligt i en handlingsplan där bland annat rutiner för ansvarsområden, möten, frånvarohantering, likabehandlingsplan, planering med mera framgår. De delar av de gemensamma rutinerna och förhållningssätten avseende trygghet och studiero efterföljs dock inte fullt ut.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn skaffar sig en god uppfattning av könsmonster på skolan och leder ett jämställdhetsarbete på skolenheten. Rektorn gör en bred uppföljning utifrån ett jämställdhetsperspektiv där hen bland annat kontinuerligt analyserar närvaro, händelser och konflikter, kränkingsanmälningar, kunskapsresultat och enkätresultat utifrån kön. Utifrån resultatet av uppföljningen har rektorn bland annat uppmärksammat att pojkar i vissa elevgrupper har låga kunskapsresultat och därav beslutat att kollegiet ska arbeta med pojkars lärande samt genusfrågor.

Rektorn följer upp att alla elever oavsett kön får samma förutsättningar genom att lärarna för kollegiala samtal utifrån skolans gemensamma mål som omfattar jämställdhet. Samtalen sker bland annat med utgångspunkt i ett gemensamt arbete kring en bok om pojkars lärande. Vidare gör lärarna egna analyser av kunskapsresultat mellan pojkar och flickor och sätter upp utvecklingsområden utifrån eventuella skillnader mellan kön vilket rektorn sedan tar del av. Lärarna använder strategier för hur de pratar om genus och könsroller med eleverna i undervisningen, till exempel genom att ha gemensamma gruppdiskussioner i samband med undervisning i ämnet

sexualitet, samtycke och relationer. Även eleverna uppger att de har pratat om jämställdhet i samband med undervisningen. Rektorn följer dock inte specifikt upp hur lärarna arbetar med jämställdhet i undervisningen eller hur pojkar och flickor bemöts i klassrummet. Rektorn uppger att hen framöver planerar för att följa upp detta i samband med medarbetarsamtal samt ta med jämställdhetsaspekten i utvecklingsarbetet kring auskultationer.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp hur lärarna integrerar värdegrundsuppdraget i undervisningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorns uppföljning av undervisningen inte omfattar hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Detta riskerar att medföra att undervisningen inte blir likvärdig avseende skolans uppdrag att ha med värdegrundsperspektivet i undervisningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn i arbetet med att följa upp undervisningen även inkluderar hur lärare arbetar låter sin undervisning genomsyras av de värden som anges i läroplanen. Arbetet kan exempelvis utgå från rektorns befintliga rutiner kring uppföljningen av undervisningen till att även omfatta arbetet med normer och värden i undervisningen.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen

utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elever och representanter för elevhälsan, observationer samt inkommen dokumentation.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation samt förmedlar höga förväntningar på eleverna. Lärarna uppmuntrar eleverna genom att förmedla en tro på att de klarar sina uppgifter. Lärarna arbetar även med flera strategier för att fånga elevers nyfikenhet, till exempel genom att i ett tema arbeta utifrån elevernas intressen. Eleverna uppger också att lärarna är uppmuntrande och att det finns utrymme att välja roliga saker i en uppgift. I exempelvis ämnet hem- och konsumentkunskap fick eleverna själva välja vad de skulle laga för mat utifrån ett antal livsmedel. Vid behov kan lärarna inleda med kortare och mindre krävande uppgifter för att eleverna ska känna att de klarar av de uppgifter de får. Vidare kan lärarna i schemalaggningen planera för att vissa moment infaller vid samma tidpunkt, till exempel att problemlösning i ämnet matematik alltid infaller vissa veckodagar, i syfte att eleverna ska känna en trygghet genom att undervisningen blir förutsägbart.

Lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt utifrån elevernas förutsättningar genom att arbeta med differentierad undervisning som utgår från kartläggningar av elevernas kunskapsnivå. Lärarna arbetar också med att i planeringen utgå från elevernas förutsättningar på gruppnivå och att de därmed gör olika planeringar för olika grupper. I exempelvis ämnet matematik planerar lärarna vid behov undervisningen för en basnivå för att därefter kunna planera in mer avancerade moment. Lärarna beskriver vidare att de förbereder uppgifter som är på en mer avancerad nivå för elever som nått långt i sin kunskapsutveckling. Lärarna kan också använda mallar för stödstrukturer där det är valbart för eleverna hur de vill lägga upp arbetet och hur mycket stöd de behöver.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att lärarna stödjer elevernas lärprocesser och arbetar med variation i undervisningen. Lärarna ger eleverna ett aktivt stöd genom att bland annat variera genomgångar där en del elever kan behöva en skriftlig genomgång. Genom att skapa sig en uppfattning om elevernas behov kan lärare förbereda kompletterande genomgångar efter en gemensam genomgång för att försäkra sig att alla elever har förstått. Lärarna varierar undervisningen och exempel på strategier för detta är att dela in lektionerna i flera mindre delar med en genomgång som är mindre än tio minuter lång för att därefter dela upp undervisningen med varierande uppgifter. Lärarna varierar också genom att visa bilder, spela spel eller att lyssna.

Skolan har ett gemensamt förhållningsätt kring struktur av undervisningen men granskningen visar att det varierar hur lärare arbetar utifrån detta. Skolan har arbetat fram ett gemensamt förhållningssätt kring struktur och upplägg av lektionerna med syfte att skapa förutsägbarhet och trygghet för eleverna. Strukturen innebär att det ska finnas en presentation av mål för lektionerna, en inledning och sammanfattande avslutning som kopplar till målen så att eleverna känner igen sig i strukturen. Lärarna använder i detta arbete en gemensam planeringsmall som följer samma rubriker. Granskningen visar dock att det gemensamma förhållningssättet inte fullt ut är implementerat hos samtliga lärare och att det kan skilja sig åt mellan hur olika lärare efterföljer strukturen på lektionerna. Till exempel uppger lärare att planeringsmallen efterföljs på olika sätt och elever beskriver att det skiljer sig i hur lärare avslutar lektioner.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Eleverna får utrymme att reflektera över sitt lärande samt diskutera öppna frågor i undervisningen. Undervisningen innehåller moment där eleverna får reflektera utifrån frågeställningar som saknar ett givet svar. Lärarna gör detta kopplat till lektionens innehåll, till exempel om ondska och godhet i ämnet religion. Vidare får eleverna lära sig om olika strategier för sitt eget lärande genom att pröva olika arbetssätt på lektionerna för att se vad som fungerar, till exempel genom att göra tankekartor eller göra korta sammanfattningar. Andra exempel är att läraren modellerat genom att skriva anteckningar på tavlan som eleverna får skriva av för att sedan ta över den strategin. Läraren visar vidare hur man kan stryka under och skriva i marginalen, antingen i fysisk text eller i digitala dokument. Eleverna får även öva sig i att ta ansvar för sitt lärande genom att de bland annat har samtal med sin mentor där de tillsammans resonerar kring hur de ska uppnå målsättningar.

Granskningen visar att eleverna har ett inflytande över arbetsformer och arbetssätt i undervisningen men i mindre omfattning avseende innehållet i undervisningen. Lärarna gör eleverna delaktiga gällande arbetsformer genom att bland annat låta elever välja hur uppgifter ska redovisas och välja grupper att redovisa inför. Ett annat exempel är att läraren justerat i undervisningen efter att elever återkopplat om att genomgångarna var för långa. Eleverna får möjlighet att utvärdera undervisningen genom en digital plattform där eleverna anonymt kan utvärdera både lärarens undervisning och den egna insatsen i undervisningen. Lärarna låter även eleverna utvärdera lektioner genom exempelvis handuppräckning eller digitala enkäter. Elevernas delaktighet i innehållet av undervisningen är dock begränsat och det förekommer endast sporadiskt att elevers synpunkter påverkar undervisningens innehåll. Ett sådant exempel är en lärare, som utifrån elevernas utvärdering av undervisningen i ämnet historia framfört att undervisningen mest handlat om män, ändrade i den kommande undervisningen till

att undervisa om fler kvinnor i historien. Lärarna beskriver att den gemensamma planeringen av undervisningen i ämneslagen gör att undervisningen blir likartad men att det minskar utrymmet för elevernas möjligheter att påverka. Det saknas också ett systematiskt, gemensamt arbete med att göra eleverna delaktiga i att utforma undervisningens innehåll.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver tillsammans utveckla arbetet med att ge eleverna inflytande över undervisningens innehåll.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna vid planering och utvärdering av undervisningen främst ger eleverna möjlighet till inflytande gällande undervisningens arbetsformer och arbetssätt men att elevernas inflytande över undervisningens innehåll är begränsat.

Av 4 kap. 9 § skollagen framgår också att elever ska ges inflytande över utbildningen och att de fortlöpande ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Vidare framgår av Lgr22 avsnitt 2.3 att läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför lärarna att under rektorns ledning utveckla arbetet med hur eleverna kan få en högre grad av inflytande i att planera och utvärdera undervisningen. Lärarna kan till exempel i det gemensamma planeringsarbetet planera för att elever blir delaktiga i undervisningens innehåll och utformning. För vidare läsning rekommenderas Skolverkets artikel om elevers delaktighet och inflytande.¹

¹ Skolverket, *Elevernas delaktighet och inflytande: vad är det och varför är det viktigt?* 2019.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elever och representanter för elevhälsan samt inkommen dokumentation.

Studiero

Personalen bedriver i vissa delar ett samlat arbete för att främja studiero på skolan men saknar en följsamhet kring gemensamma förhållningssätt i arbetet. Personalen på skolan följer upp elevernas upplevelse av studiero och kollegiet diskuterar i gemensamma forum orsaker till resultaten och åtgärder kopplade till dessa. Studiero är ett prioriterat mål för skolenheten att arbeta med och de har bland annat identifierat oro i korridorerna som en orsak till bristande studiero. Utifrån detta har personalen diskuterat fram gemensamma åtgärder som klassrumsplacering, åtgärdstrappa, vuxennärvaro i korridorerna samt struktur på lektioner som syftar till att öka igenkännbarhet hos eleverna. Av granskningen framgår vidare att elever involveras i arbetet genom att lärare pratar med eleverna om klassregler och studiero på mentorstiden. Granskningen visar emellertid att följsamheten till de framtagna rutinerna varierar. Exempelvis ska elevernas mobiltelefoner samlas in i samband med lektionens start men av granskningen framgår att detta inte sker konsekvent. Granskningen visar också att det saknas ett gemensamt förhållningssätt kring hantering av elever som stör lektioner och att det åtgärdande och förebyggande arbetet tidvis ställer lärare inför dilemman när det gäller att upprätthålla studieron. Av Skolinspektionens enkäter från både 2023 och 2021 framgår vidare att elevernas skattning av studiero är lågt i jämförelse med genomsnittet för elever som deltog i enkätomgången.

Trygghet

Skolan har ett till delar medvetet arbete för att skapa trygghet genom att tillsammans med eleverna kartlägga tryggheten på skolan. Granskningen visar att skolan kontinuerligt kartlägger elevernas upplevelser av trygghet med en bredd av metoder, bland annat genom elevenkäter, analys av kränkingsanmälningar och via hälsosamtal. Rektorn har också organiserat så att eleverna är delaktiga i trygghetsarbetet genom bland annat kamratstödjare, klassråd och elevråd där eleverna även arbetar med resultaten

från trygghetsenkäten, samt i samband med mentorstid. Skolan följer även upp kränkningar på nätet vilket hanteras på samma sätt som annan kränkning, och skolan har arbetat med eleverna gällande nätbeteende. En riskfaktor för otrygghet på nätet som rektorn identifierat är elevernas användning av mobiltelefoner och rektorn planerar för en insats med mobilförbud på skolan. Vidare pågår ett främjande trygghetsarbete genom exempelvis rastaktiviteter, aktiviteter vid skolcafét och gruppstärkande aktiviteter bland eleverna. Skolenheten har också en samverkan i trygghetsfrågor med externa aktörer i kommunen. Ett årshjul har skapats för det systematiska trygghetsarbetet men som rektorn uppger inte är fullt ut implementerat.

Skolan vidtar till viss del åtgärder utifrån den otrygghet som identifierats men åtgärderna möter inte fullt ut skolans behov. Skolan har via kartläggningar identifierat otrygga platser i skolans fysiska miljö och har vidtagit åtgärder genom att bland annat avlägsna möbler i korridorerna med syfte att minska elevnärvaron på otrygga platser samt öka vuxennärvaron i skolans korridorer. Det framgår emellertid av granskningen att åtgärderna inte fullt ut haft den effekt som är avsedd. Dessutom upplever eleverna en otrygghet vid toaletterna där bland annat förstörelse och nedskräpning förekommer och som gör att de ofta blir otillgängliga. Eleverna upplever också otrygghet i korridorerna och beskriver att kränkningar förekommer där. I skolans handlingsplan står att det ska finnas synliga rastvärdar i korridorer och övriga utrymmen och på de platser som är identifierade som otrygga platser. Vuxennärvaron har dock inte kunnat upprätthållas i tillräcklig utsträckning. Lärarna schemaläggs förvisso för att närvara i korridorerna men deras tid räcker inte till för att täcka den tid som det finns behov för. Skolan har rutiner för disciplinära åtgärder som har haft en positiv effekt för trygghetsarbetet. Lärare och elever beskriver dock att följsamheten kring rutinerna varierar bland skolans personal. Vidare ställs lärare ibland inför utmaningar i det trygghetskapande arbetet när det gäller bråk och stökiga situationer. I Skolinspektionens enkäter från både 2023 och 2021 framkommer vidare att elevernas skattning av tryggheten är låg i jämförelse med genomsnittet för elever som deltog i enkätomgången.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Skolan behöver följa upp implementeringen av överenskomna rutiner och förhållningssätt samt analysera effekterna av vidtagna åtgärder i trygghetsarbetet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att skolans personal inte fullt ut agerar utifrån de fastlagda förhållningssätt och överenskommelser som skolan har gjort och att personalresurserna inte täcker behovet av vuxennärvaro på otrygga platser. Skolan har arbetat fram gemensamma arbets- och förhållningssätt gällande lektionsstrukturer, disciplinära åtgärder och vuxennärvaro i korridorer men rutinerna är inte fullt ut implementerade. Detta får till konsekvens att det blir upp till den enskilde att på egen hand hitta lösningar för att främja tryggheten.

Det framgår av 5 kap. 3 § skollagen att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Av Lgr 22, avsnitt 2.8, framgår att rektorn inom givna ramar har ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att följa upp implementeringen av skolans arbets- och förhållningssätt avseende trygghetsarbetet och analysera effekterna av vidtagna åtgärder. Det kan till exempel handla om att rektorn kan behöva undersöka vad det beror på att de gemensamma arbetssätten och överenskomma förhållningssätten är otillräckligt implementerade. En enhetlig hållning i de gemensamma förhållningssätten ger tydlighet och stöd i lärarnas arbete och när det finns en gemensam linje i lärarnas tolerans för olika beteenden skapar det en tydlighet och förutsägbarhet för eleverna. Rektorn kan även se över fördelningen av resurser så att behovet av vuxennärvaro på skolområdet täcks och att lärarna får det stöd de behöver i det trygghetsskapande arbetet. Det är också av vikt att rektorn analyserar om vidtagna åtgärder har gett avsedd effekt, om de behöver justeras eller om det finns behov av andra åtgärder. För vidare läsning rekommenderas Skolinspektionens rapport kring trygghet och studiero.²

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

² Skolinspektionen (2020). *Skolors arbete med trygghet och studiero. En tematisk analys utifrån beslut fattade inom regelbunden kvalitetsgranskning 2018-2019.*

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare samt inkommen dokumentation.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Lärarna har tid avsatt för samrättning av nationella prov och det sker dessutom en samverkan med andra skolor avseende detta. Lärarnas arbete med sambedömning sker både löpande under terminen och i samband med terminsslut. Rektor ser också till att lärarna har tillgång till och använder bedömningsstöd. Vidare framgår att det i flera ämnen förekommer gemensamma prov liksom sambedömning av dessa. Rektor leder arbetet genom att se till lärarna har tid avsatt med ämneskollegor för att diskutera likvärdighet i bedömningar och betygssättning. I samband med lärarnas samplanering i ämneslagen diskuterar lärarna kontinuerligt likvärdigheten i bedömningar och betygssättning. Genom denna samplaneringstid uppger rektorn att likvärdigheten kring bedömning och betygssättning har förbättrats. Ämneslagledare leder också ett utvecklingsarbete för kollegial kompetensutveckling som syftar till att främja likvärdig bedömning och betygssättning vilket också har diskuterats i kollegiet i samband med en studiedag. Rektor har även organiserat så att obehöriga lärare får stöd av en behörig ämneskollega gällande bedömning och betygssättning.

Rektorns analys av bedömningar och betyg

Rektor följer upp och analyserar betygssättningen och diskuterar eventuella avvikelser med lärarna. Rektor följer upp skillnader i betyg i olika ämnen, klasser och grupper över tid utifrån underlag från huvudmannen. Rektor följer även upp eventuella avvikelser mellan terminsbetyg och resultat på nationella prov. Vid behov diskuterar rektor diskrepanser mellan betyg och nationella provbetyg och orsaker till dessa med förstelärare. Rektor har emellertid inte vidtagit någon åtgärd utifrån omotiverade avvikelser kopplad till specifika lärare då hen inte har identifierat något behov för detta. Av nationell statistik för läsåren 2022/2023 och 2021/2022 framgår att eleverna får högre terminsbetyg än provbetyget i de samhällsorienterande ämnena och i ämnet svenska. Huvudmannens underlag som rektor utgår från i sin analys skiljer sig från den nationella statistiken i att streck exkluderas i huvudmannens underlag. Av denna anledning skiljer sig skolenhetens analys från Skolinspektionens analys.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet men vill framhålla vikten av att analysen av orsaker till eventuella diskrepanser mellan nationella provbetyg och betyg problematiseras och leder till ändamålsenliga åtgärder.

På Skolinspektionens vägnar

X Anders Berggren

Anders Berggren

Beslutsfattare

Signerat av: Anders Berggren

X Christoffer Martinelle

Christoffer Martinelle

Föredragande

Signerat av: Christoffer Martinelle

I handläggningen av ärendet har även Mats Pellbring och Therese Nehler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 8 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i bedömningar och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med bedömningar och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 16-17 maj samt digitalt den 20 maj 2024. Besöket genomfördes av Mats Pellbring, Christoffer Martinelle och Therese Nehler. Hagaskolan 1 är en kommunal grundskola för årskurs 7-9 i Norrköpings kommun. Årskurs 7-9 består av fyra parallellklasser. Vid granskningstillfället går drygt 300 elever på skolan. Skolan leds av en rektor.